

بسم الله الرحمن الرحيم

www.ketab.ir

☐ بررسی توصیفی و تحلیلی
کتاب الغیبة شیخ طوسی

موضوع:

عقاید: ۱۲۸ (کلام و عقاید: ۲۳۳)

گروه مخاطب:

- تخصصی (طلاب و دانشجویان)

شماره انتشار کتاب (چاپ اول): ۲۱۹۸

مستلزل انتشار (چاپ اول باز چاپ): ۵۷۶۵

کتاب‌های پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی / ۴۴۷
کتاب‌های پژوهشکده مهدویت و آینده‌پژوهی / ۲۴

رستمی، حیدرعلی، ۱۴۴۲ -

بررسی توصیفی و تحلیلی کتاب الغیبة شیخ طوسی / حیدرعلی رستمی / پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی، پژوهشکده مهدویت و آینده‌پژوهی. - قم: مؤسسه بوستان کتاب (مرکز چاپ و نشر دفتر تبلیغات اسلامی حوزة علمیه قم)، ۱۳۹۲.
[۱۵۶] ص. - مؤسسه بوستان کتاب: ۲۱۹۸. کتاب‌های پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی: ۴۴۷. کتاب‌های پژوهشکده مهدویت و آینده‌پژوهی: ۲۴ (کلام و عقاید: ۲۳۳. عقاید: ۱۳۸)

ISBN 978-964-09-1457-1

فهرست نویسی براساس اطلاعات فیبا.

ص. ع. به انگلیسی: Heidarali Rostampour, Descriptive and analytical scrutiny of (Alghaiba) book by Sheikh Tousi

کتاب‌نامه: ص. [۱۴۹] - ۱۵۲؛ همچنین به صورت زیرنویس.

۱. طوسی، محمد بن حسن، ۲۸۵ - ۴۶۰ ق. الغیبة - نقد و تفسیر. ۲. مهدویت - احادیث. ۳. محمد بن حسن (عج)، امام دوازدهم، ۲۵۵ ق. - غیبت - احادیث. ۴. احادیث شیعه - قرن ۵ ق. - نقد و تفسیر. الف. دفتر تبلیغات اسلامی حوزة علمیه قم. پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی. پژوهشکده مهدویت و آینده‌پژوهی. ب. دفتر تبلیغات اسلامی حوزة علمیه قم. مؤسسه بوستان کتاب. ج. عنوان.

۲۹۷ / ۲۱۲

BP ۹۶۰۸۴ ط ۹ / ۵ / ۱۴۱

شماره کتاب‌شناسی ملی: ۳۲۱۷۶۸۱

۱۳۹۲

بررسی توصیفی و تحلیلی کتاب الغیبة شیخ طوسی

حیدر علی رستمی

تهیه: پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
پژوهشکده مهدویت و آینده پژوهی

بوستی
۱۳۹۲

بررسی توصیفی و تحلیلی کتاب الغیبة شیخ طوسی

- نویسنده: حیدر علی رستمی
- تهیه: پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی / پژوهشکده مهدویت و آینده پژوهی
- ناشر: مؤسسه بوستان کتاب
- (مرکز چاپ و نشر دفتر تبلیغات اسلامی - راه علمیه قم)
- لیتوگرافی، چاپ و صحافی: چاپخانه مؤسسه بوستان کتاب
- نوبت چاپ: اول / ۱۳۹۲ • شمارگان: ۲۰۰ • ها: ۵۰۰۰ تومان

تمامی حقوق © محفوظ است

printed in the Islamic Republic of Iran

- دفتر مرکزی: قم، خ شهدا (صفائی)، ص پ ۹۱۷ / ۳۷۱۸۵، تلفن: ۳۷۷۲۱۵۴ - ۳۷۷۲۱۵۵، فکس: ۳۷۷۴۳۲۶
- فروشگاه مرکزی: قم، چهارراه شهدا (عرضه ۱۲۰۰ عنوان کتاب با همکاران ۲۰٪ تا ۳۰٪)
- فروشگاه شماره ۲: تهران، میدان فلسطین، خ طوس، کوچه تبریز، پلاک ۳۰، تلفن: ۸۹۵۹۲۲
- فروشگاه شماره ۳: مشهد، چهارراه خسروی، مجتمع پاس، جنب دفتر تبلیغات اسلامی شعبه خراسان رضوی، تلفن: ۲۲۳۳۳۷۲
- فروشگاه شماره ۴: اصفهان، چهار راه کرمانی، جنب دفتر تبلیغات اسلامی شعبه اصفهان، تلفن: ۲۲۲۰۳۷۰
- فروشگاه شماره ۵: اصفهان، میدان انقلاب، جنب سینما ساحل، تلفن: ۲۲۲۱۷۱۲
- فروشگاه کودک و نوجوان: قم، چهارراه شهدا، نبش خیابان ارم، تلفن: ۳۷۸۳۷۱۰۲
- بخش پکتا (بخش کتب اسلامی و انسانی): تهران، خ انقلاب، بین ابوریحان و فلسطین، بن بست سروش، پلاک ۴، تلفن: ۶۶۹۷۲۲۰۲

اطلاعات تازه های نشر از طریق شماره کوتاه (۳۳۳۳) یا ارسال پیام کوتاه به شماره ۳۳۳۳ و یا ارسال درخواست به:

پست الکترونیک مؤسسه: E-mail: info@bustaneketab.com

جدیدترین آثار مؤسسه و آشنایی بیشتر با آن در وب سایت: <http://www.bustaneketab.com>

با قدردانی از همکاریانی که در تولید این اثر نقش داشته اند:

- اعضای شورای بررسی آثار • دبیر شورای کتاب: جواد آهنگر • سرویواستار: ابوالفضل طریقه دار • ویواستار: نادعلی صالحی • چکیده عربی: خلیل العصامی • چکیده انگلیسی: یحیی دآوری • فیه: مصطفی محفوظی • مسئول واحد حروفنگاری و حروفنگار: احمد مؤتمنی • اصلاحات حروفنگاری: منا جمیل پور • صفحه آرایی: حسین محمدی و احمد مؤتمنی • کارشناس و کنترل نمونه خوانی و بازخوانی نهایی متن: محمدجواد مصطفوی • نمونه خوانی: هادی شاهرویی • کنترل فنی صفحه آرایی: سیدرضا موسوی منش • کارشناس طراحی و گرافیک: مسعود نجابتی • طراح جلد: محمود هدایی • مدیر تولید: عبدالهادی اشرفی • اداره آماده سازی: حمید رضا تیموری • اداره چاپخانه: مجید مهدوی و سایر همکاران لیتوگرافی، چاپ و صحافی.

فهرست مطالب

۹	 سخن پژوهشگر
۱۱	 پیش‌گفتار
۱۴	 امتیازهای ویژه کتاب الغیبه
۱۴	 ۱. چیش روایات در متن کلامی
۱۴	 ۲. گونه‌شناسی اندیشه شیعیان در مهدویت
۱۵	 ۳. استفاده از روایات علم‌آور
۱۵	 ۴. کثرت طرق روایی به روایات منقول

فصل اول: پدید آورنده

۱۷	 ۱. نام، کنیه و لقب
۱۹	 ۲. زمان ولادت
۲۰	 ۳. مکان ولادت و بالندگی

۲۲	۴. خانواده
۳۳	۵. اساتید و شاگردان
۴۰	۶. تألیفات و آثار
۴۲	۷. شخصیت

فصل دوم: شناسایی اثر

۴۷	۱. نام اثر
۴۷	۲. زمان و مکان تألیف
۵۰	۳. فضائشناسی زمان و مکان تألیف
۵۶	۴. انگیزه تألیف
۵۹	۵. اساتید مؤلف در کتاب
۶۰	۶. بررسی وثاقت اساتید بر روایت
۶۱	یکم: فضل بن شاذان
۷۵	دوم: محمد بن یعقوب کلینی
۷۶	سوم: هارون بن موسی تَلْعُکَبْرِي
۷۶	چهارم: سعد بن عبدالله اشعری
۷۸	پنجم: شیخ صدوق
۷۸	۷. ارزش و اعتبار کتاب
۸۴	۸. نسخه‌ها، چاپ‌ها و ترجمه‌ها
۸۴	الف) نسخه‌ها
۸۵	ب) چاپ‌ها

۸۷	 (ج) ترجمه‌ها
----	--------------------

فصل سوم: حدیث پژوهی

۸۹	 ۱. تعداد احادیث
۹۱	 ۲. ویژگی‌های سند گزاری
۹۱	 یکم: سند گزاری ناقص با حذف اوایل سندها در بیشتر موارد
۹۲	 دوم: استفاده از عالی ترین راه تحمل حدیث
۹۴	 سوم: اشتغال بر سندهای اهل سنت
۹۶	 ۳. ارزش و اعتبار روایات
۹۸	 ۴. شیخ طوسی و کاربرد خبر اهل بیت مهدویت

فصل چهارم: محتواسناسی

۱۰۷	 ۱. محتواسناسی اجمالی
۱۰۹	 ۲. محتواسناسی تفصیلی
۱۱۰	 فصل اول
۱۱۵	 کیسانی‌ها
۱۱۵	 واقفی‌ها
۱۱۷	 گروه‌های منحرف دیگر در مهدویت
۱۲۰	 فلسفه غیبت
۱۲۳	 ولادت امام زمان علیه السلام
۱۲۴	 سه دوره زندگی حضرت مهدی علیه السلام

۲۵	معمران.....
۲۶	دلیل های نقلی بر امامت و درستی غیبت امام زمان علیه السلام
۳۳	فصل دوم.....
۳۳	فصل سوم.....
۳۴	فصل چهارم.....
۳۴	فصل پنجم.....
۳۷	فصل ششم.....
۴۰	فصل هفتم.....
۴۲	فصل هشتم.....
۴۳	نتیجه گیری و جمع بندی.....
۴۹	کتاب نامه.....

سخن پژو هشکده

رویداد غیبت کبرا در سال ۳۲۹ قمری، غباری از حیرت را در میان امامیه به وجود آورد. همه‌های اربعان دروغین، فرقه‌ها و مذاهب معاند نیز شدت یافت. در چنین وضعیتی علمای بزرگ و تربیت‌یافتگان مکتب اهل بیت علیهم‌السلام به عنوان پاسداران حریم باور و اندیشه، نقش بی‌بدیل و سترگی در هدایت و حفظ مذهب شیعه به عهده گرفتند. از جمله این‌که در همان سال‌های نخست این دوران، تلاش فراوان و مؤثری بکمال گرفت تا با نگارش آثاری در زمینه معارف مهدوی از بروز مشکلات و تهدیدها جلوگیری شود. بزرگانی که به سفارش معصومان علیهم‌السلام مهم‌ترین مسئولیت خود را نگه‌داری جامعه شیعی از غلتیدن در آسیب‌های دانست، دست به نگارش آثاری فاخر در این زمینه زدند که هر یک در دوران خود تأثیرات چشم‌گیری را بر مخاطبان گذاشت. سه اثر گران‌سنگ مدرسه اهل بیت علیهم‌السلام عبارت بودند از: الغیبه اثر ابن ابی‌زینب نعمانی، کمال‌الدین و تمام النعمه نگاشته شیخ صدوق و کتاب الغیبه اثر ارزشمند شیخ طوسی - رضوان الله

تعالی علیهم - که امروز منابعی مطمئن و مستند برای پژوهش‌ها و تلاش‌های علمی است.

با توجه به اقبال روزافزون به مباحث مهدویت، معرفی آثار ارزشمند در این زمینه گامی مهم و اساسی است. از این رو پژوهشکده مهدویت و آینده‌پژوهی از جمله برنامه‌های خود را معرفی این آثار قرار داده است.

این تلاش ارزشمند به قلم محقق محترم جناب آقای دکتر حیدرعلی رستمی در معرفی سه اثر یاد شده تبلور یافت که از حوصله و تلاش شایسته ایشان تشکر می‌گردد. هم‌چنین از مدیر محترم گروه حدیث (در زمان انجام این کار) - حجة الاسلام خدامراد سلیمیان - زید عزه - و اعضای محترم گروه و ناظر علمی جناب حجة الاسلام علی راد به لحاظ همراهی و معاضدت در مراحل مختلف این طرح، شورای علمی و نیز همکاران محترم دفتر پژوهش، آقایان: سید حامد شاه‌رخی و سید حسین میرخلیلی تقدیر و تشکر می‌شود.

امید این‌که این اثر، مورد قبول و رضایت ولی و خدا - همان حضرت حجة بن الحسن علیه السلام قرار گیرد و همه دست اندرکاران مشمول دعای خیر حضرت باشیم.

محمد تقی ربانی

مدیر پژوهشکده مهدویت و آینده‌پژوهی